

การช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง

ผลงานของ

นายพิชัย เอกพิทักษ์ดำรง

ผู้ขอประเมินตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการกรม
(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชช.)

กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

112.05.6
116420

จัดโดยกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

00574

การช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง

ผู้ขอประเมิน

นายพิชัย เอกพิทักษ์ดำรง

ตำแหน่งที่ขอประเมิน

ผู้ตรวจราชการกรม

(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชช.)

ผลงานหมายเลข 2

ชื่องาน การช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างของกระทรวง

แรงงานและสวัสดิการสังคม ศึกษาเฉพาะ

กรณีศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง

ลักษณะ : งานด้านนโยบายและการบริการ

คำนำ

สืบเนื่องภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยตั้งแต่ปี 2540 ได้ส่งผลให้ประเทศประสบกับปัญหาการว่างงานที่รุนแรง กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูกเลิกจ้าง ได้กำหนดรูปแบบในการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ถูกเลิกจ้าง โดยจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง

ในฐานะที่ผู้เขียนมีบทบาทหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดรูปแบบแนวทางและขั้นตอนในการบริหารศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง จึงมีความสนใจในเรื่องการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง ได้ดำเนินการศึกษาวิธีการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนจุดบกพร่องในการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง โดยมุ่งหวังว่าผลของการศึกษาจะมีส่วนในการแก้ไขปัญหาการว่างงาน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ที่ถูกเลิกจ้าง

ผู้เขียนขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตเอกสารเล่มนี้ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอวิธีการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างโดยการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการและผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง หนังสือสั่งการ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาพบว่า ศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างในลุ่มกลาง เป็นเพียงหน่วยงานรับเรื่องเบื้องต้น (Intake) และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการช่วยเหลือต่อไป มีสามารถจัดการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างได้อย่างเบ็ดเสร็จในทันทีที่ได้มาขอความช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างที่มาขอรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่ร้อยละ 84 ติดต่อขอให้ชงขช่วยเหลือในเรื่องการหางานทำ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 8.5 ขอรับความช่วยเหลือด้านคำปรึกษาปัญหากฎหมายแรงงาน อีกร้อยละ 5 ขอความช่วยเหลือในเรื่องเงินทุนประกอบอาชีพ ร้อยละ 2 ขอความช่วยเหลือให้ฝึกอาชีพ และร้อยละ 0.5 ขอความช่วยเหลือด้านการประกันสังคม ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผู้ถูกเลิกจ้างจะสนใจเรื่องการหางานทำมากกว่าจะฝึกอาชีพหรือรับบริการด้านอื่น ๆ ของกระทรวง สำหรับศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างในส่วนภูมิภาคพบว่า มีผู้ถูกเลิกจ้าง 22,665 คน ในกิจการรวม 20 ประเภท เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง เป็นต้นมีผู้ขอรับสมัครงาน 3,441 คน และสามารถบรรจุงานได้ 2,164 คน คิดเป็นร้อยละ 63 ของจำนวนผู้ที่ขอให้ช่วยเหลือนอกนั้นเป็นการช่วยเหลือในเรื่องค่าจ้างค้างจ่ายค่าชดเชยการประกันสังคม ฝึกอาชีพและขอกู้เงินทุนประกอบอาชีพ

ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่เนื่องจากขาดระบบการรวบรวมข้อมูลและรายงานข้อมูล รวมทั้งการติดต่อประสานงานล่าช้า ขาดระบบการติดตามผลการช่วยเหลืออย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
ด้านเลิกจ้างว่างงานให้ชัดเจน เน้นการป้องกันปัญหามากกว่าการแก้ปัญหาเมื่อเกิด
ปัญหาการเลิกจ้างขึ้นแล้ว ควรเตรียมพร้อมในด้านบุคลากรให้มีความรอบรู้งานของ
กระทรวง เพื่อสามารถปฏิบัติงานในรูปแบบศูนย์ช่วยเหลือได้ทันทีอย่างมีประสิทธิภาพ
มีการจัดทำข้อมูลตำแหน่งงานว่างให้เป็นปัจจุบัน สำหรับศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างใน
จังหวัด เพื่อลดความซ้ำซ้อน สืบสนใน การปฏิบัติหรือรายงานผล ควรมอบให้สำนักงาน
แรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง โดยเป็น
หน่วยประสานงานในเรื่องข้อมูลด้านแรงงาน หรือผลการดำเนินงานช่วยเหลือเป็นหลัก
ส่วนการปฏิบัติงานช่วยเหลือยังคงให้เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานสังกัดกระทรวง
แรงงานและสวัสดิการสังคม ตามภารกิจขอบเขตหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทคัดย่อ	
บทที่ 1	บทนำ
1.1	ความสำคัญของปัญหา 1
1.2	วัตถุประสงค์ 3
1.3	วิธีการศึกษา 3
1.4	ขอบเขตการศึกษา 3
1.5	ผลที่คาดว่าจะได้รับ 4
บทที่ 2	แนวความคิดเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างของ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
2.1	ความหมายคำว่า “เลิกจ้าง” 5
2.2	มาตรการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างของกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม 5
2.3	แนวทางการดำเนินงานช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 6
2.3.1	ส่วนกลาง 6
2.3.2	ส่วนภูมิภาค 11
บทที่ 3	ศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง
3.1	ความเป็นมา 14
3.2	ภารกิจของศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง 14
3.2.1	ในส่วนกลาง 14
3.2.2	ในส่วนภูมิภาค 22

	หน้า
3.3 การดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง	26
3.4 ผลการดำเนินงาน	34
3.5 การติดตามผลการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง	40
3.6 การขยายผลการดำเนินงาน	43
3.7 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข	44
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	53

บรรณานุกรม

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก